

Ørevoks

Mikkel Holmelund, speciallæge

Fagligt opdateret: 25.06.2021

Fakta

- Ørevoks kan være både vådt og fedtet eller tørt og skællende. På vores breddegrader er den fedtede form den mest almindelige
- Ørevoks dannes i den yderste 1/3 af øregangen, og opfanger støv og smuds, der kommer ind i øregangen
- Normalt transporteres ørevoks ud af øregangen af sig selv. Men hvis denne rensmekanisme ikke fungerer, lukker øregangen efterhånden til
- Symptomerne på det er nedsættelse af hørelsen, fornemmelse af at have en prop i øret og kløe
- Den hyppigste årsag til propper af ørevoks er brug af fx vatpinde, hvor man får skubbet vokset længere ind i øregangen

Behandling

- Du kan selv bruge madolie/babyolie til at blødgøre ørevokset med
- I svære tilfælde kan ørevokset fjernes hos din egen læge, og i specielle tilfælde hos en ørelæge

Hvad er ørevoks?

Ørevoks dannes fra små kirtler i huden i den yderste tredjedel af øregangen.

Ørevoks dannes hos alle og er helt naturligt. Det har en beskyttende funktion, da det opfanger støv, smører huden og modvirker infektioner i huden i øregangen.

Der findes to hovedtyper af ørevoks: den våde (klæbrige) og den tørre (skællende). Østasiater og den oprindelige befolkning i Amerika har oftest den tørre type, mens afrikanere og europæere oftest har den våde type.

Ørevoks medvirker til at opfange smuds og støv.

I takt med at huden vokser udad i øregangen, føres ørevoks og støv ud af ørerne. Ørevoks medfører kun gener, hvis der dannes en prop af ørevoks.

Hvilke gener giver ørevoks som aflukker øregangene?

Hvis ørevoks aflukker øregangen, får man ubehag i form af nedsat hørelse, fornemmelse af at have en prop i øret, trykken og kløe.

Det kan også give susen for øret, og nogle gange en let fornemmelse af svimmelhed.

I sjældne tilfælde kan propper af ørevoks medføre kronisk hoste, det kaldes "Arnolds refleks".

Hvordan stilles diagnosen?

De fleste mistænker selv en prop af ørevoks, når hørelsen pludselig bliver dårligere på det ene øre. Har man haft det før, kan man genkende situationen.

Hvis du er i tvivl, kan du spørge din læge, som kan undersøge øregangen med en ørekikkert (otoskop). Det er det apparat med en lyskilde, som lægen bruger til at se i ørerne med.

Lægen kigger i øret med et otoskop

Hvorfor får man propper af ørevoks?

Når huden i øregangen bliver irriteret, bliver der hurtigere dannet nye hudceller, og det medfører mere ørevoks. Af denne grund ser man også, at gener fra ørevoks er mere almindelige hos personer i erhverv med meget støv og hos personer med [eksem i øregangen](#).

Stik ikke noget i øret

Hvis du klør eller piller dig i ørerne, fx med vatpinde, giver det også en øget produktion af ørevoks. Du risikerer at presse voks sammen til en prop i øregangen, som til sidst aflukker hele øregangen. Når det sker, kommer du til at høre lige så dårligt, som når du holder dig for øret. I sjældne tilfælde kan det give betændelse og smerter i øregangen.

Brug af ørepropper eller høreapparat, kan føre til en aflukket øregang, da ørevokset bliver ved med at blive presset ind i øregangen.

Hvis man finder ørevoks i den inderste del af øregangen, er det som regel på grund af brug af vatpinde eller lignende.

Er tendens til ørevoks arveligt?

Både typen af ørevoks og mængden af ørevoks, man danner, kan være arvelig.

Hvordan fjerner man ørevoks?

Medmindre man danner store mængder ørevoks, som danner propper, skal det blot tørres væk udenfor øregangen, men ikke fjernes inde i øregangen.

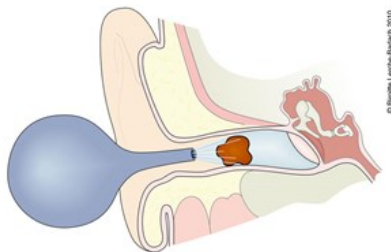
Du bør undgå at:

- Fjerne voks fra øret, før det er næsten ude af sig selv
- At bruge vatpinde eller andre instrumenter i øregangen

Hvordan fjerner man en prop af voks i øret?

Hvis der har dannet sig meget voks, kan du forsøge at dryppe lidt madolie eller babyolie i øregangen. Læg dig på siden og hæld nogle få dråber ind i øregangen. Bliv så liggende på siden i nogle minutter. Dette blødgør vokset, så det kommer ud i løbet af de nærmeste timer eller dage.

Hvis det ikke er nok med madolie/babyolie alene, kan du købe en øreskylleballon på apoteket.

Tegning af øreskylleballon

Forskning viser, at blødgørende midler, man køber på apoteket, ikke er bedre end madolie/babyolie eller saltvand.

Hvordan undgår jeg at få eller forværre ørevoks?

Man kan ikke undgå ørevoks og det ville heller ikke være en fordel, da ørevoks er nyttigt.

Man bør derimod undgå at bruge vatpinde, hårnåle eller andre instrumenter. Man bør heller ikke gnubbe eller massere øregangens åbning.

Man kan dog uden problemer fjerne det voks, der er kommet så langt ud, at man kan se det. Man kan blot bruge et stykke blødt papir til at tørre det af med i åbningen af øregangen.

For at undgå problemer med ørevoks er det også vigtigt at behandle [øregangseksem](#) med øredråber.

Hvornår skal jeg søge hjælp?

Du skal kontakte lægen, hvis du danner propper af voks, som du ikke selv kan skylle ud med en øreskylleballon.

Hvad kan lægen eller en anden behandler gøre?

Hvis det ikke lykkes for dig selv at få proppen af ørevoks ud, kan du få hjælp hos lægen. Det mest almindelige er, at lægen skyllet ørevokset ud med lunkent vand. Det kan være en fordel at blødgøre ørevokset ved at dryppe lidt madolie/babyolie i øret de sidste par dage inden øreskylningen. Det gør du, som det er beskrevet ovenover. Det letter arbejdet til din konsultation hos lægen, og gør skylningen af øret mere behagelig for dig.

Hvordan udvikler sygdommen sig?

Når ørevokset er fjernet, forsvinder generne, og man hører lige så godt som før.

Er ørevoks farligt?

Nej, men en prop af ørevoks, som har siddet i længere tid, kan give smerter og øregangsbetændelse.

Hvor hyppiger ørevoks?

Aflukkede øregange på grund af ørevoks er et almindeligt problem.

Overskydende ørevoks er den almindeligste årsag til fejlfunktion af høreapparater.

Vil du vide mere?

- [Eksem i øregangen](#)
- [Ørevoks - for sundhedsfaglige](#)

Se kort animation om ørets opbygning

Kilder

Fagmedarbejdere

- Mikkel Holmelund, speciallæge, Øre-næse-hals klinikken Øresund, Helsingør
- Jette Kolding Kristensen, praktiserende læge, professor, ph.d., Center for Almen Medicin ved Aalborg Universitet
- Hans Christian Kjeldsen, ph.d., praktiserende læge, Grenå

Indhold leveret af:

Patienthåndbogen
Kristianiagade 12
2100 København Ø

laegehaandbogen@dadl.dk

Support